



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНА УСТАНОВА
«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ «БЕЙТ-ХАНА»

Кафедра педагогіки та психології

ПСИХОЛОГІЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

підготовки

бакалаврів

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань

05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

053 Психологія

(код і найменування спеціальності)


Дніпро-2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія творчої діяльності» спеціальності 053 Психологія освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів для здобувачів вищої освіти II курсу.

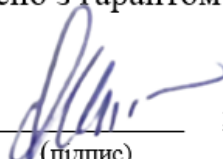
Розробник:

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

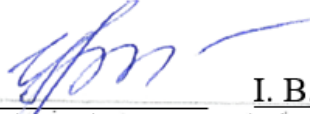
Протокол від «26» серпня 2021 року № 1

Зав. кафедри  док. пед. наук, професор С. В. Сапожников
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «28» серпня 2021 року

Гарант освітньої програми  к. псих. наук Г. Г. Колінець
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «31» серпня 2021 року

Завідувач навчально-методичного відділу  І. В. Зеркаль
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	Денна	Заочна
Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова	вибіркова
Мова викладання	українська	українська
Передумови вивчення навчальної дисципліни (які дисципліни мають передувати вивченню)	ОДФ 2. 02 Загальна психологія з практикумом ОДФ 2. 11 Психодіагностика	ОДФ 2. 02 Загальна психологія з практикумом ОДФ 2. 11 Психодіагностика
Курс	II	II
Семестр	4	5 триместр
Загальний обсяг годин / кредитів	120/4	120/4
Кількість змістовних модулів	2	2
Годин на аудиторне вивчення	54	12
Годин на самостійне вивчення	66	108
Форма підсумкового контролю	іспит	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія творчості діяльності» полягає в ознайомленні студентів з теоретичними основами психології творчості і формуванні системних знань про природний та цілеспрямований розвиток творчого потенціалу обдарованості особистості.

Завдання курсу полягає у тому, щоб:

- розкрити сутність психології творчості й обдарованості;
- навчити застосувати теоретичні основи психології творчості в практичній діяльності;
- навчити визначати концептуальні основи психології творчості, а саме: понять наукової, художньої та технічної творчості, інсайту, інтуїції, творчої свідомості, креативності, дивергентного та конвергентного мислення, обдарованості, творчих здібностей;
- психологічних механізмів творчого процесу і розвиток творчого потенціалу особистості.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Психологія творчості діяльності» забезпечує набуття здобувачами освіти ряду *компетентностей, а саме:*

Компетентності, що формуються:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності СК

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій та психологічні прилади для вирішування професійних завдань з психодіагностики та психокорекції психоемоційних станів, узгодженості психічних процесів та регуляції поведінки.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формувати аргументовані висновки та рекомендації.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати:**

- предмет, завдання і методи психології творчості;
- основні психологічні теорії сучасної психології творчості та перспективні напрямки її розвитку;
- методи діагностики та психологічного супроводу творчих здібностей на різних вікових етапах розвитку особистості; методи стимуляції та формування творчості (дивергентного типу мислення).

На основі засвоєння теоретичних положень курсу студент повинен **уміти:**

- використовувати методи діагностики розвитку креативності різних вікових етапах розвитку особистості;
- використовувати методи стимуляції творчості (дивергентного типу мислення);
- аналізувати психологічні особливості творчої особистості;
- проводити роботу спрямовану на створення креативного середовища;
- проводити аналіз психологічного клімату у творчому колективі;
- складати програму психологічного дослідження творчих здібностей (обґрунтування вибору методу і методик);
- робити опис психодіагностичного інструментарію з проблеми діагностики розвитку творчих здібностей;
- складати протоколи збору первинної інформації

4. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Теоретичні аспекти дослідження творчості у психологічній науці

Тема 1. Предмет та завдання психології творчості.

Сутність творчої діяльності. Творчість як біологічний та соціальний феномен. Суб'єкт і об'єкт творчості, їх взаємодія. Рівні творчості. Передумови та закономірності творчості. Поняття про творчий процес. Фази творчого процесу. Усвідомлене та неусвідомлене у творчості. Місце інтуїції у творчому процесі. Психофізіологічні основи творчості. Творче завдання як модель творчої діяльності. Суб'єктивні та об'єктивні фактори, що впливають на процес розуміння умови. Стратегії рішення творчих завдань. Стрес як комплексна психофізіологічна характеристика творчого нахнення. Гіпотеза і стадії її формування у творчому процесі. Поняття про розумову тактику. Види розумових тактик.

Література [3-5,7, 8]

Тема 2. Творчість особистості у дзеркалі історії психології та культури. Особливості античної творчості. Еволюція психологічних понять у давньогрецьких філософів. Творчість в епоху Середньовіччя як шлях пізнання себе через Бога. Людина як творець себе в епоху Відродження. Відчуження особистості у творчості сьогодення. Інтерпретація творчості в теоретичних течіях містичного тлумачення. Трактування творчості в інтуїтивізмі. Тлумачення творчості у психоаналізі. Діалектичні принципи інтерпретації творчості.

Література [3-5,7, 8]

Тема 3. Інтуїція і творча діяльність. Види творчості. Характерні риси творчої особистості. Поняття про творчі задатки і творчий потенціал. Взаємозв'язок мислення і творчості.

Інтелект як творчість. Поняття про творчі здібності. Професіоналізм і творчі здібності. Творчий потенціал і психічне здоров'я. Фактори, що впливають на рівень творчих здібностей. Психологічна характеристика рівнів здібностей.

Література [3-5,7, 8]

Змістовий модуль II. Творчий потенціал особистості.

Тема 4. Психологічна характеристика творчого процесу. Поняття про творчий процес. Етапи творчого процесу. Інсайт як центральна ланка рішення проблеми. Критерії виділення стадій творчого процесу в психологічних теоріях творчості: Пономарьова Я.О., Енгельмайера, Г.Уоллеса, Г.Сельє та ін. Типи творців та стилі творчої діяльності. Аналіз логіки та інтуїції у впізнанні істини. Роль натхнення у перебігу творчого процесу. Фактори, які утруднюють творчий процес. Методи вивчення творчого процесу. Критика поетапної теорії творчого процесу.

Література [3-5,7, 8]

Тема 5. Психологія творчої особистості. Характерні риси творчої особистості. Творчий потенціал. Проблема здібностей до творчості. Творчі задатки. Поняття про творчі здібності. Роль уваги, мислення, інтуїції, натхнення, надситуативної активності, індивідуально-психологічних особливостей, які проявляються в процесі творчості; здібність до згортання розумових операцій; бокове мислення; гнучкість, ширина та самостійність мислення; здібність до оцінних дій; легкість інтегрування ідей; швидкість мовлення; здатність доводити розпочате до завершення. Фактори, що впливають на рівень творчих здібностей. Рівні творчих здібностей: обдарованість, талант, геніальність. Психогенетика креативності. Зв'язок між геніальністю та психічним здоров'ям. Творчість та тривалість життя.

Література [3-5,7, 8]

Тема 6. Стимулювання та умови творчої праці. Поняття про стимулювання творчості. Шляхи подолання внутрішніх та зовнішніх бар'єрів творчої діяльності. Загальні: створення необхідних умов на робочому місці, поліпшення взаємовідносин у колективі; уважне ставлення до творчих спеціалістів. Спеціальні: розширення знань робітників з одночасним формуванням критичного ставлення до інформації; консультації; обговорення результатів роботи з іншими спеціалістами. Поняття про психологічний клімат у творчому колективі. Співвідношення ролей та міжособистісні стосунки у творчих колективах. Особливості керівництва творчим колективом.

Література [3-5,7, 8]

Тема 7. Генезис здібностей та обдарованості (таланту). Психогенетика про вродженість та успадкованість здібностей та таланту. Вплив культурно-історичної епохи на появу

генія. Цілеспрямований розвиток творчих здібностей. Особливості дитячої творчості. Дитячий малюнок як творчість. Робота з обдарованими дітьми в сім'ї та школі. Методи активізації творчого мислення: тренінг мозкового штурму при роботі з дітьми; тренінг навичок морфологічного аналізу; тренінг фантазії і уяви; тренінг класичних видів мислення. Вправи на усвідомлення та позитивне сприймання себе. Вправи на саморозкриття та самоприйняття. Вправи на усвідомлення проявів та розвитку креативності .

Література [3-5,7, 8]

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												Форма контролю	
	денна форма						Заочна форма							
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	С	с.р.		л	п	лаб	С	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль I. Теоретичні аспекти дослідження творчості у психологічній науці														
Тема 1. Предмет та завдання психології творчості.	6	2				2	8	2					6	У
Тема 2. Творчість особистості у дзеркалі історії психології та культури.	38	2				4	38						6	У, К
1. Особливості античної творчості						2	4						6	
2. Еволюція психологічних понять у давньогрецьких філософів.						2	4						6	
3. Творчість в епоху Середньовіччя як шлях пізнання себе через Бога.						2	4						6	
4. Людина як творець себе в епоху Відродження.						2	4						6	
5. Теорії творчості мислення		2				2	4					2	6	

Тема 3. Інтуїція і творча діяльність. Види творчості	14	2	2			4	14					6	КР
1. Зміст і структура творчої діяльності			2			4						6	
2. Стадії і механізми творчого процесу			2					2					
Разом за змістовим модулем 1	58	8	6		10	34	60	4			2	54	
Змістовий модуль II. Творчий потенціал особистості.													
Тема 4. Психологічна характеристика творчого процесу	12	2	4			4	6					6	У
Тема 5. Психологія творчої особистості.	12	2	4			4	20		2			6	У, К
1. Зміст і структура творчого потенціалу			2			4						6	
2. Характерні риси творчої особистості						4						6	
Тема 6. Стимулювання та умови творчої праці.	10	2	2			4	20	2				6	ПК, К
1. Концептуальні положення щодо розвитку творчого потенціалу особистості		2				4						6	
2. Методи навчання і активації творчості						4						6	
Тема 7. Генезис здібностей та обдарованості (таланту).		2	2			2	14					6	К
1. Загальна характеристика здібностей			2			2						6	
2. Обдарованість			2		2				2				
Разом за змістовим модулем 2	84	10	18		2	32	60	2	4			54	
Всього	120	18	24		12	66	120	4	6		2	108	

Форми контролю: усне опитування – У
контрольні роботи – КР

перевірка конспектів – ПК
тестування – Т
колоквіум – К

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Предмет та завдання психології творчості.	2	2	
2	Творчість особистості у дзеркалі історії психології та культури.	2		
3	Теорії творчості мислення	2		
4	Інтуїція і творча діяльність. Види творчості	2		
5	Психологічна характеристика творчого процесу	2		
6	Психологія творчої особистості.	2		
7	Стимулювання та умови творчої праці.		2	
8	Концептуальні положення щодо розвитку творчого потенціалу особистості	2		
9	Генезис здібностей та обдарованості (таланту).			
Усього годин		18	4	

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Особливості античної творчості	2		5
2	Еволюція психологічних понять у давньогрецьких філософів.	2		5
3	Творчість в епоху Середньовіччя як шлях пізнання себе через Бога.	2		5
4	Людина як творець себе в епоху Відродження.	2		5
5	Теорії творчості мислення	2	2	
6	Обдарованість	2		5
Усього годин		12	2	30

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Інтуїція і творча діяльність. Види творчості	2		2
2	Зміст і структура творчої діяльності	2		1
3	Стадії і механізми творчого процесу	2		1
4	Психологічна характеристика творчого процесу	4		1
5	Психологія творчої особистості.	4	2	2
6	Зміст і структура творчого потенціалу	2		2
7	Стимулювання та умови творчої праці.	2		2
8	Генезис здібностей та обдарованості (таланту).	2		1

9	Загальна характеристика здібностей	2		1
10	Обдарованість	2	2	2
Усього годин		24	4	15

9. Теми лабораторних занять (не передбачено)

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Предмет та завдання психології творчості.	2	6	
2	Творчість особистості у дзеркалі історії психології та культури.	4	6	
3	Особливості античної творчості	4	6	
4	Еволюція психологічних понять у давньогрецьких філософів.	4	6	
5	Творчість в епоху Середньовіччя як шлях пізнання себе через Бога.	4	6	
6	Людина як творець себе в епоху Відродження.	4	6	
7	Теорії творчості мислення	4	6	1
8	Інтуїція і творча діяльність. Види творчості	4	6	
9	Зміст і структура творчої діяльності	4	6	
10	Психологічна характеристика творчого процесу	4	6	1
11	Психологія творчої особистості.	4	6	1
12	Зміст і структура творчого потенціалу	4	6	1
13	Характерні риси творчої особистості	4	6	
14	Стимулювання та умови творчої праці.	4	6	1
15	Концептуальні положення щодо розвитку творчого потенціалу особистості	4	6	
16	Методи навчання і активації творчості	4	6	
17	Генезис здібностей та обдарованості (таланту).	2	6	
18	Загальна характеристика здібностей	2	6	
Усього годин		66	108	5

11. Індивідуальні навчально-дослідні та науково-дослідні завдання

1. Мотивація творчої діяльності.
2. Види творчості та їх функції.
3. Способи розвитку творчого потенціалу особистості.
4. Креативність та інтелект.
5. Психофізіологічні механізми творчості.
6. Дивергентне мислення як креативна здібність.
7. Характеристика універсальних методів вивчення творчості.
8. Психодіагностика креативності.
9. Розвиток творчого потенціалу особистості в онтогенезі.
10. Вікові особливості креативності.
11. Проблема раннього вияву обдарованості.
12. Перешкоди розвитку творчих здібностей.
13. Ризики психічного захворювання серед творчих людей.
14. Проблема інтуїції в творчому процесі.

15. Стили творчої діяльності.
16. Фактори розвитку креативності в юнацькому та дорослому віці.
17. Уява – як основа творчого процесу.
18. Етапи творчого процесу.
19. Характеристика тестів невербальної креативності П. Торренса.
20. Творчі здібності особистості (підходи до рішення проблеми).
21. Генезис творчих здібностей.
22. Поняття про стимулювання творчої активності.
23. Шляхи подолання внутрішніх та зовнішніх бар'єрів творчої діяльності.
24. Колективна творчість і творчість у колективі.
25. Здібність та обдарованість як відображення творчого потенціалу.

Методи навчання:

Загальні:

1. **Словесні** методи навчання: евристична бесіда; акроматичне пояснення (індукція, дедукція, традукція), розповідь, лекція, інструктаж, робота з підручником.
2. **Наочні** методи навчання: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.
3. **Практичні** методи навчання: вправи, практичні й дослідні роботи.
4. **Активні** методи навчання: сократівська бесіда, дискусія, ділова гра, імітаційно-діяльнісні ігри, кейс-стаді (метод ситуацій).
5. **Методи інформаційно-телекомунікаційних технологій:** LMS (Learning Management System) програмні додатки для адміністрування навчальних курсів в рамках дистанційного навчання (Classroom, Zoom). WhatsApp, Viber, Telegram.

За характером пізнавальної діяльності:

- 1) *пояснювально-ілюстративний* (інформаційно-рецептивний) метод: викладач організує сприймання та усвідомлення учнями інформації, а студенти здійснюють сприймання (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;
- 2) *репродуктивний*: викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;
- 3) *проблемного виконання*: викладач формулює проблему і вирішує її, студенти стежать за ходом творчого пошуку (студентам подається своєрідний еталон творчого мислення);
- 4) *частково-пошуковий* (евристичний): викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності студентів);
- 5) *дослідницький*: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

Методи навчання відповідно до програмних результатів:

- ПРН 1** – лекція, навчальна дискусія; робота в малих групах, «займи позицію»;
- ПРН 2** - лекція, навчальна дискусія, інструктаж; індивідуальні роботи; «коло ідей», «акваріум», «мозковий штурм», «метод Прес», «займи позицію», «навчаючись-учусь»; презентація;
- ПРН 3** – лекція, проблемне навчання, робота в малих групах; демонстрація, презентація;

ПРН 5 – індивідуальні роботи, метод проектів; «коло ідей», «мозковий штурм», «метод Прес», «займи позицію», рольова гра, імітація, «ток-шоу»; дерево рішень, асоціативний куц, таблиця «З-Х-Д», тричастинний щоденник.

12. Методи контролю

- оцінка вирішення типових завдань;
- критерійно-орієнтовані тести по окремих розділах дисципліни і дисципліні в цілому;
- письмові контрольні роботи;
- усне опитування під час занять;
- оцінка рефератів по окремих розділах дисципліни з використанням монографічної і періодичної літератури;
- підсумковий тест/екзамен.

13. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Поточне оцінювання та самостійна робота							інд. завданн	екзамен	Сума балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	10	40	100
Поточний контроль									
6	9	6	6	6	6	6			
Контроль самостійної роботи									
1	1		1	1	1				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
83–89	B	добре	
75–82	C		
68–74	D	задовільно	
60–67	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ І ВМІНЬ:

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90–100	A

ставиться, якщо студент:

- ґрунтовно і повно відтворює вивчений матеріал;
- виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно складені;
- викладає матеріал послідовно і правильно з точки зору норм літературної мови.
- вміє застосовувати його для вирішення конкретних професійних завдань.

Оцінка «відмінно» виставляється студентам, які засвоїли взаємозв'язок основних понять дисципліни і професії, яку вони набувають, виявили творчі здібності і використовують їх при вивченні навчально-програмного матеріалу. Відмінному рівню відповідає правильна й вичерпна відповідь на поставлене питання, в якій студент показав усебічне системне знання програмного матеріалу; засвоєння основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, вивчення яких передбачено програмами дисциплін; уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	83–89	B
	75–82	C

ставиться, якщо студент дає відповідь, що задовольняє тим же вимогам, що й оцінка “5”, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні.

Оцінка «дуже добре» (83–89 балів, B) – вище середнього рівня з кількома помилками – виставляється студентам, які повністю опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою. Оцінка «добре» виставляється студентам, які показують систематичний характер знань з дисципліни і вміють самостійно поповнювати свої знання протягом всього навчання;

Оцінка «добре» (75–82 бали, C) – виставляється студентам, які опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою; таким чином, робота студентами виконана, але з певною кількістю помилок.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	68–74	D
	60–67	E

ставиться, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень даної теми, але:

- відтворює матеріал не досить повно і допускає помилки у формулюванні правил;
- не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів;
- відтворює матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні.

Оцінка «задовільно» (68–74 бали, D) – виставляється студентам, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, виконують завдання непогано, але зі значною кількістю помилок, ознайомлені з основною літературою, яка рекомендована програмою. Задовільному рівню відповідає у цілому правильна відповідь на поставлене запитання (завдання), якщо студент показав достатній рівень знань з основного програмного матеріалу, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарата, показав недостатні знання літературних джерел. Оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили на екзамені помилки при виконанні екзаменаційних завдань, але під керівництвом викладача вони знаходять шляхи їх подолання.

Оцінка «достатньо» (60–67 балів, E) – виставляється студентам, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35–59	FX
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	0–34	F

ставиться, якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу відповідно розділу, допускає у формулюванні правил помилки, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал.

14. Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання.

Форми поточного контролю: усне опитування, письмове опитування, есе, індивідуальний проект.

Форма підсумкового контролю: курсова робота, іспит.

Перелік екзаменаційних питань

1. Поняття про творчість. Психологічна характеристика творчого процесу.
2. Керівництво творчим колективом.
3. Особливості розвитку та становлення психології творчості.
4. Відмінність творчих здібностей від креативності.
5. Психологічні теорії творчості.
6. Обдарованість та патологія.
7. Рівні та закономірності творчості.
8. Прогноз досягнень за рівнем креативності.
9. Мотивація творчої діяльності.
10. Продукти творчості як показники креативності.
11. Види творчості та їх функції.
12. Методи розвитку творчого потенціалу.
13. Відмінні та спільні риси художнього та наукового видів творчості.
14. Креативність та інтелект.
15. Психофізіологічні механізми творчості.
16. Дивергентне мислення як креативна здібність.
17. Класифікація методів вивчення творчої діяльності.
18. Характеристика універсальних методів вивчення творчості.
19. Діагностика креативності.
20. Особливості використання експерименту при вивченні творчості.
21. Розвиток творчого потенціалу особистості в онтогенезі.
22. Вікові особливості креативності.
23. Характеристика тестів креативності. Параметри креативності.
24. Проблема раннього вияву обдарованості.
25. Перешкоди розвитку творчих здібностей.
26. Креативність як інтегральна особистісна характеристика.
27. Відмінність обдарованих дітей від їх ровесників.

28. Методика брейн-стормінгу. Використання методики при роботі з дорослими.
29. Ризики психічного захворювання серед творчих людей.
30. Тренінг навиків морфологічного аналізу.
31. Причини ранньої загибелі творців.
32. Характеристика творчого процесу.
33. Поєднання довгого життя та творчого довголіття.
34. Алгоритм розв'язання винахідницьких задач (АРВЗ) Г. Альтшуллера.
35. Керівництво творчим колективом.
36. Суть трагедії творчості в екзистенційній теорії М. Бердяєва.
37. Стили творчої діяльності.
38. Психоаналітична теорія творчості.
39. Асоціативна теорія творчості.
40. Інсайт як центральна ланка рішення проблеми.
41. Бісоціальна теорія творчості А. Кестлера.
42. Фактори, які утруднюють творчий процес.
43. Психологічна характеристика творчого стану.
44. Чинники розвитку креативності в юнацькому та дорослому віках.
45. Уява як основа творчого процесу.
46. Позитивні та негативні особливості раннього прояву обдарованості.
47. Етапи творчого процесу.
48. Тренінгові вправи з розвитку творчого потенціалу особистості.
49. Чинники творчого процесу.
50. Характеристика тестів невербальної креативності П. Торренса.
51. Творчі здібності особистості (підходи до рішення проблеми).
52. Генеза творчих здібностей.
53. Характеристика методу гірлянд асоціацій.
54. Поняття про стимулювання творчої активності.
55. Шляхи подолання внутрішніх та зовнішніх бар'єрів творчої діяльності.
56. Колективна творчість і творчість у колективі.
57. Здібність та обдарованість як відображення творчого потенціалу.
58. Творча продуктивність і вік.
59. Організація творчого колективу.
60. Продукти творчості як показники креативності.

Методичне забезпечення

- 1) навчальна програма дисципліни;
- 2) робоча навчальна програма дисципліни;
- 3) комплексна контрольна робота;
- 4) екзаменаційні матеріали;
- 5) конспекти лекцій;
- 6) інформаційно-методичне забезпечення практичних та семінарських занять;
- 7) інформаційно-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

15. Рекомендована література

Основна:

1. Білоус П. Психологія літературної творчості / П. Білоус. – Київ: Академія, 2014. – 224 с. – (Альма-матер).
2. Гандзілевська Г. Б. Психологія творчості («Подорожуючи до невідомого...») : навч.-метод. посіб. Острого: Вид-во Нац. Ун-ту «Острозька академія», 2016. – 156 с.
3. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень: колективна монографія/ за ред. В. О. Моляко, О. Л. Музики. Житомир: Рута, 2006. – 320 с.
4. Ільїна Н. Психологія творчості та обдарованості / Н. Ільїна. – Суми: Університетська книга, 2018. – 227 с.
5. Н.А Карпенко · Психологія творчості: навч. посібник / Н. А. Карпенко. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 156 с
6. Міщиха Л. Психологія творчості: навч. посіб. / Л. Міщиха. - Івано-Франківськ: Гостинець, 2007. - 448 с.
7. Розвиток пізнавальних процесів дитини / Максименко С., Мащенко В. Главник О. – К: мікрос- СВС, 2003- 112с.
8. Роменець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. 3-тє вид. Київ: Либідь, 2004. 288 с.
9. Туриніна О. Л. Психологія творчості / О. Л. Туриніна. - К : МАУП, 2007-160 с.
10. Психологія творчості. Навчальний посібник для студентів педагогічних ВНЗ. – Одеса: Державний заклад ПНПУ ім. К.Д.Ушинського. – 2010. – 182 с

Допоміжна:

1. Моляко В. О. Концепція виховання творчої особистості// Директор школи, ліцею, гімназії. 2020. Том 21. №1. С. 50–55.
2. Психологічні закономірності творчого сприймання інформаційних індикаторів реальності: монографія/ В. О. Моляко, І. М. Біла, Н. А. Ваганова [та ін.]; за ред. В. О. Моляко. Київ: Педагогічна думка, 2015. 145 с.